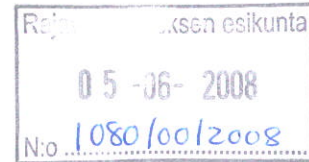

4.6.2008

SM028:00/2007

Rajavartiolaitoksen esikunta

Rajavartiolaitoksen esikunnan lausuntopyyntö 9.5.2008 (SM028:00/2007) koskien luonnosta hallituksen esitykseksi rajavartiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

PELASTUSOSASTON LAUSUNTO

Rajavartiolaitoksen esikunta on pyytänyt pelastusosaston lausuntoa viite kohdassa mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Esitysluonnoksen nykytilan kuvauksessa (2.1.10) todetaan, että ”Virka-
apusäännöksiin ovat kiinnittäneet huomiota myös sisäasiainministeriön
pelastusosasto sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. Pelastusosasto on
rajavartiolain 26 ja 77 §:iin viitaten esittänyt harkittavaksi sen selventämistä,
milloin rajavartiolaitos osallistuu pelastustoimintaan omalla kustannuksellaan
ja milloin maksua vastaan”. Esitysluonnos ei sisällä ehdotusta mainittujen
säännösten muuttamiseksi.

Pelastusosasto uusii 31.10.2007 lausunnossaan (SM-2007-2821/Tu-2)
esittämänsä ja pyytää Rajavartiolaitoksen esikuntaa mahdollisuuksien mukaan
ottamaan käynnissä olevassa esityksen valmistelussa huomioon
pelastusosaston esittämän seuraavasti:

Rajavartiolain 26 §:ssä säädetään **pelastustoimintaan** ja sairaankuljetukseen
osallistumisesta. Säännöksen 1 momentin mukaan ”Sen lisäksi, mitä
meripelastuslaissa säädetään, rajavartiolaitos *osallistuu* muuhun
pelastustoimintaan sekä maastoon eksyneiden tai siellä muutoin välittömän
avun tarpeessa olevien henkilöiden etsintään *asettamalla käytettäväksi*
kalustoa, henkilöitä ja asiantuntijapalveluita, jos sitä on onnettomuuden
taikka hädän laajuus tai erityisluonne huomioon ottaen pidettävä
välttämättömänä”.

Rajavartiolain 77 §:n 2 momentissa säädetään rajavartiolaitoksen antamasta
virka-avusta. Säännöksen mukaan ”Rajavartiolaitos on velvollinen antamaan
pelastusviranomaiselle, poliisille, Tullilaitokselle ja puolustusvoimille virka-
apua, joka edellyttää sellaisen rajavartiolaitokselle kuuluvan kaluston,
henkilöstövoimavarojen tai erityisasiantuntijapalvelujen käyttöä, jota
mainitulla viranomaisella ei sillä hetkellä ole käytettävissään. Virka-avun
antamisen edellytyksenä on, että se voi tapahtua vaarantamatta
rajavartiolaitokselle säädettyjen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista.”

Rajavartiolakia koskevan hallituksen esityksen perusteluista ilmenevän mukaisesti rajavartiolaitoksen antamassa *virka-avussa* on pääsääntöisesti kyse rajavartiolaitoksen erityiskaluston, kuten ilma-alusten, käytöstä pelastustoiminnassa. Rajavartiolaitoksen *pelastustoimintaan osallistuminen* käsittää puolestaan yleisesti rajavartiolaitoksen kaluston, henkilöstön ja asiantuntija-avun käytön pelastustoiminnassa. Säännöksessä ei ole esimerkiksi suljettu pois ilma-alusten käyttöä pelastustoimintaan osallistumisessa vaikka lain perusteluiden mukaan näin onkin tarkoitettu.

Rajavartiolaitoksen *omalla kustannuksella tapahtuvan pelastustoimintaan osallistumisen* ja sopimuksenvaraisesti *maksullisen virka-avun* määrittelyä olisi pelastusosaston näkemyksen mukaan perusteltua harkita tarkennettavaksi lakiteknisesti siten, että pelastustoimintaan osallistumisen ja virka-avun sisällöt ja erot selviäisivät yksiselitteisesti lain säännöksistä.

Pelastusosasto on valmis yhteistyössä rajavartio-osaston kanssa valmistelemaan tarvittavat tarkennukset rajavartiolain 26 ja 77 §:iin.

Pelastusylijohtajan sijainen,
tekninen johtaja

Hannu Olamo

Lainsäädäntöneuvos

Mika Kättö